



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentaria Vetustissima & profundissima Super Canticvm Canticorum Salomonis Qvod Hebraice Dicitvr Sirhasirim

Wolbero <de Sancto Pantaleone>

Coloniae Agrippinae, 1630

Versvs IV. Auerte oculos tuos, quia ipsi meauolare fecerunt. Capilli tui sicut grex caprarum, quae apparuerunt de Galaad.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10027

natur, vt ex vnanimitate & concordia exercitus, insimul dispositi, nullus hosti aditus irrumpendi parere possit, tunc profecto ipsi hosti terribilem se ostendit. Vbi autem hosti aditus irrumpendi ex inordinatione exercitus tribuitur, ibi certe nullo modo terribilis videtur.

Charitatis
bonum
quantum
sit.

Sancta ergo Ecclesia siue dilecta Deo anima dum contra malignos spiritus spiritualis certaminis aciem ponit, summopere necesse est, vt per charitatem semper vnita atq; constricta, & nunquam per discordiam interrupta inueniatur, quia etsi quaelibet bona habuerit, si charitas desit, per malum discordiae locus aperitur in acie, vnde ad feriendum hostis valeat intrare. Antiquus enim hostis neq; castitatem neq; abstinentiam, neq; distributionem terrenarum rerum, si sine charitate fuerint, timet, quia ipse carne non praemittitur, vt vel eius luxuria dissoluatur, vel necessitate ipsius in sumendo cibo, siue diuitiarum subsidijs acquirendis vrgeatur.

Diabolus
charitatem
timet.

Valde autem charitatem veram, id est amorem humilem, quem sibi fideles vicissim impendunt, timet; & nimis concordiae eorum inuidet, quia hanc ipsi tenent in terra, quam ipse tenere nolens amisit in caelo.

Benè ergo dicitur, *terribilis vt castrorum acies ordinata*, quia electorum multitudinem eò maligni spiritus amplius pertimescunt, quo magis eos per charitatis concordi-

am vnitos contra se & conglobatos aspiciunt.

VERSUS IV.

Auerte oculos tuos, quia ipsi me auolare fecerunt. Capilli tui sicut grex caprarum, quae apparuerunt de Galaad.

Secunda & tertia pars hoc versu continentur. Dicit ergo. *Auerte oculos tuos à me, quia ipsi me auolare fecerunt*: Quia, inquit, aedificium tuae mentis à fundamento fraternae charitatis honestè & vtiliter surgit instar Ierusalem, id est visionis pacis, pulchritudinem suam longè ostendens, cogitatione, locutione, & opere; hoc nimirum eiusdem aedificij summum & supremum, & quasi quaedam conclusio est, vt in vno consummetur cubito, videlicet totam intentionem tuam in Dei solius amore constituendo; vnde & istud o amica adhuc abundantius mea habes ex gratia, vt aliquid de mei potentia & claritate purgatae mentis penetrare possis subtilitate. Attramen quantum coneris, quantum animi tui acumen praetendas, labor tuus frustratur, quia incomprehensibilem & in circumscriptum impossibile est aliquo ingenio vel ratione definire.

Qua de re *auerte oculos tuos à me*, hoc est noli diuinitatis meae substantiam velle perfecte cognoscere, quod nulli in hac vita conceditur, quin potius ad te ipsam conuertere, & memor esto fragilitatis hu-

Auerrere
oculos à
sponso est
diuinitatis
eius sub-
stantiam
definere
subtiliter
cognosce-
re.

manae:

manæ: nam *oculi tui*, hoc est sensus mentis tuæ in me nimis defixi, *ipsi me auolare fecerunt*, quia quanto plus in me tenderis, tanto amplius incomprehensibilem probabis, iuxta quod scriptum est, *accedit homo ad cor altum; & exaltabitur Deus*: quanto quippe ad me accesseris altius atque subtilius substantiæ meæ proprietatem discutiendo, tanto sublimius auolo, omnem sensus tui considerationem & subtilitatem excedendo. Quapropter *auerte oculos tuos à me*, quia valde quidem perspicaces sunt sensus tui meæ gratiæ largitate in mentis contemplatione, sed me quasi auolantē præ rei profunditate, prorsus deficiunt in mei consideratione. Sed cum tanta sit gratia oculorum tuorum, quænam quoque est gratia capillorum?

Capilli, inquit, tui sicut grex caprarum quæ apparuerunt de Galaad: Paulo superius laus dilectæ ipsdem decantata est modis, quos ideo nunc repetit, vel ut ostendat eandem debere eam habere habitus & animi decorem & pulchritudinem in verbi Dei prædicatione, pro auditorum eruditione, quam habuit in cōtemplationis solitudine pro sui met vtilitate; vel quod commendabilior est sancta Ecclesia siue vniuersalis siue particularis in suo gemino ordine ex quo constituitur, videlicet præpositorum & subiectorum, in quibus omnis eius pul-

chritudo, decus, & honestas consideratur, ex illorum quidem vita & doctrina, ex istorum verò obedientia & disciplinæ reuerentia.

Nam quemadmodum capilli de capite nascentes capiti adhærent, ita subiecti Prælati, qui eos verbo vitæ genuerunt fide & moribus adhærent; quasi *de Galaad ascendentes*, quia dum eis docentibus aceruum testimonij, hoc est Sacræ scripturæ ferunt, vitam suam ad cœlum benè conuersando sustollunt.

Per caput præpositi, per capillos subditi in Ecclesia intelliguntur.

VERSVS V.

Dentes tui sicut grex ouium quæ ascenderunt de lauacro, omnes gemellis fœtibus, & sterilis non est in eis.

Hic quarta pars attingitur. Quid verò per dentes nisi Doctores intelliguntur grossitudinem literæ in subtilitatem spiritualis sensus comminuentes; ita vitæ munditia & simplicitate candidi, tanquam lauacro sanctæ compunctionis loti, vnde & ipsi gemina sunt: *charitate fœcundi*, siue duplici testamento instructi, & sibi subiectos eadem charitate eodemque testamento reddit fœcundos, ita instruendo ut nullus inter eos, hoc est, præpositos vel subiectos virtutum sterilitate detorpeat.

Dentes in Ecclesia Doctores quare dicantur.

Particularis vero animæ capilli de principalitate mentis quasi de

Capilli & dentes animæ sunt

E e capi-

Prou. 63.
Auolare Dei,
quale sit.